

Conference Proceedings

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
การประชุมวิชาการระดับชาติราชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ 11
“วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่”

ระหว่างวันที่ 17-18 กันยายน 2563
ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์

ประธานพิธีเปิดโครงการประชุมวิชาการระดับชาติราชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ 11
"วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่"
ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ
อุปนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สารจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เป็นมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เน้นการผลิตนักปฏิบัติด้านวิชาชีพ เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน ตอบสนองประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยมีภารกิจหลัก ที่มีความสำคัญมากภารกิจหนึ่ง คือการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ราชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ ๑๑ “วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่” จึงนับเป็นโอกาสอันดีที่ทำให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ และนักศึกษาจากต่างสถาบัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพงานวิจัย เพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการและวิจัย และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

ในนามของมหาวิทยาลัย ขอขอบคุณเจ้าของผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทุกผลงาน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้ จะเป็นโอกาสหนึ่ง ที่อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ตลอดจนผู้สนใจทุกท่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นเครือข่ายการสร้างสรรค์งานวิจัย และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ ลิ้มไขแสง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สารจาการองอธิการบดีประจำวิทยาเขตสุรินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ราชชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ ๑๑ “วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่” ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษาและนักประดิษฐ์ รวมทั้งผู้ที่สนใจ ได้นำเสนอและเผยแพร่ ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมสู่สาธารณชน นอกจากนี้ยังเป็นเวทีในการยกย่อง ประกาศเกียรติคุณเจ้าของผลงานวิจัย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า และประสบการณ์ เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การจัดการประชุมวิชาการ ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ การนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย (Oral presentation) จำนวน ๑๙๑ เรื่อง ภาคโปสเตอร์ (Poster presentation) จำนวน ๓๑๑ เรื่อง รวมจำนวน ๕๐๒ เรื่อง และการจัดทำเอกสารสืบเนื่องการประชุมวิชาการ (Proceedings)

การประชุมวิชาการครั้งนี้ ผู้จัดได้ใช้แนวคิดในการจัดประชุมว่า “วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่” โดยมุ่งหวังให้นักวิจัยซึ่งมหาวิทยาลัยฯ มีความเชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความทันสมัยในทางวิชาการมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง จะเป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน และเชื่อมโยงกับเครือข่ายด้านอื่น ๆ ทั้งการบริการวิชาการแก่ชุมชน การพัฒนาทักษะทางวิชาการให้แก่นักศึกษา รวมถึงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย อันจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการด้านต่าง ๆ ในภูมิภาค มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และภาคีร่วมจัดงานครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดงานครั้งนี้จะทำให้ความร่วมมือทางวิชาการทุก ๆ ด้านมีความเข้มแข็งมากขึ้น และสามารถสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้กับสังคมต่อไป

ในนามของคณะกรรมการดำเนินงานการจัดประชุมวิชาการในครั้งนี้ ขอขอบคุณเจ้าภาพร่วม ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มทร.อีสาน วิทยาเขตสกลนคร คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานสาขาสุรินทร์ สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เสียสละเวลาพิจารณาบทความ รวมถึงนักวิจัยทุกท่านที่ให้เกิดเกียรติส่งผลงานมานำเสนอในการประชุมวิชาการครั้งนี้ และหวังว่าท่านจะได้รับความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนา เสาวกุล)

รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มบทความวิจัย บทความวิชาการ สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม

ภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ ประกอบด้วยกลุ่มการนำเสนอผลงาน ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- กลุ่มที่ 2 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
- กลุ่มที่ 3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- กลุ่มที่ 4 บริหารธุรกิจ
- กลุ่มที่ 5 วิจัยสถาบัน

นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

- พ่นสเปรย์น้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร
- เสาน้ำเกลือพุงเดิน
- ร้าแกลมอสมนไพรเพื่อวัยสูงอายุ
- เครื่องทอเสื้อก๊อกรัดอัตโนมัติ
- เครื่องกำจัดวัชพืชในนาดำ แบบ 3 แถว
- การศึกษาและทดสอบใบมีดกำจัดวัชพืชคมคู่แบบสองด้านสำหรับติดตั้งกับเครื่องตัดหญ้าสะพายบ่า
- การพัฒนาระบบการวัดสมรรถภาพทางกายนักกีฬา
- แกลลอนหมัศจรรย์บรรเทาอาการปวดด้วยระบบน้ำไหล
- เครื่อง Mini CNC สำหรับเจาะแผ่นปรีน
- เครื่องกะเทาะเมล็ดถั่วพรี
- เครื่องคัดแยกเมล็ดข้าวเปลือก
- เครื่องปั๊มสูบน้ำ/น้ำพุพลังงานแสงอาทิตย์
- เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายแบบไม่สัมผัส
- โรงเพาะเห็ดเพื่ออาหารกลางวัน
- หุ่นยนต์ทำความสะอาดควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์
- เครื่องให้น้ำข้าวโพดส่งผ่านมือถือ
- ตู้อบแห้งขนมอบเมล็ดด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

คณะกรรมการฝ่ายเลขานุการ การจัดประชุมวิชาการ (Secretariat Committee)

คณะที่ปรึกษา

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

คณบดีคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

คณบดีคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

คณบดีคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

คณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ประธานสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานสาขาสุรินทร์

นายกสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวิ เสาวกุล รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตสุรินทร์

รองประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย สิทธิวงษ์ คณบดีคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

อาจารย์ ดร.ศิวธิดา ภูมิมรรณี คณบดีคณะเทคโนโลยีการจัดการ

นางสาวสำราญ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์

เลขานุการ

นายสืบสิทธิ์ ผาสุข หัวหน้างานบริการการศึกษา

นายจักรินทร์ สุกแสน หัวหน้าแผนกวิจัยและพัฒนา

กำหนดการประชุมวิชาการ (Program Overview)

17 กันยายน 2563	เวลา	กิจกรรม
ภาคเช้า	08.30-09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมงาน
	09.00-10.10 น.	บรรยายพิเศษ โดย รศ.ดร.ไชยณรงค์ นาวานุเคราะห์ รศ.ดร.โฆษิต ศรีภูธร
	10.10-10.40 น.	พิธีเปิด โดย ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ อุปนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน
	10.40-12.20 น.	บรรยายพิเศษ โดย รศ.ดร.กุลเชษฐ์ เพียรทอง ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์
	12.20-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน/ชมผลงานภาคโปสเตอร์
ภาคบ่าย	13.00-16.30 น.	นำเสนอผลงานวิชาการภาคบรรยายระดับชาติ กลุ่มที่ 1 เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มที่ 2 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มที่ 3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มที่ 4 บริหารธุรกิจ กลุ่มที่ 5 วิจัยสถาบัน
	13.00-16.30 น.	ผู้นำเสนอภาคโปสเตอร์ อยู่ประจำโปสเตอร์
18 กันยายน 2563	เวลา	กิจกรรม
ภาคเช้า	08.00-12.00 น.	นำเสนอผลงานวิชาการภาคบรรยายระดับชาติ กลุ่มที่ 1 เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มที่ 2 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มที่ 3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มที่ 4 บริหารธุรกิจ กลุ่มที่ 5 วิจัยสถาบัน
	13.00-14.30 น.	เสวนา เรื่อง “วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่”
	14.30-15.30 น.	ประกาศผลการตัดสินการนำเสนอผลงานวิชาการ มอบรางวัลพร้อมเกียรติ บัตร
	15.30-16.30 น.	พิธีปิด โดย รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิทยากรบรรยายพิเศษ (Keynote Speaker)

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยณรงค์ นาวานุเคราะห์
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
บรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “วิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบ
โจทย์ท้าทายของสังคม”

รองศาสตราจารย์ ดร.ໄໝຂີຕ ສຣີກູຣ

รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตสกลนคร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

บรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “การวิจัยและพัฒนาปัญญา
กัลยา และสมนไพรครบวงจร มทร.อีสาน”

รองศาสตราจารย์ ดร.กุลเชษฐ์ เพียรทอง

นายกสมาคมวิศวกรเครื่องกลไทย

บรรยายพิเศษ ในหัวข้อ

“การประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิศวกรรมเครื่องกลและ
พลังงานกับการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร”

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

ประธานสถาบันการสร้างชาติ

บรรยายพิเศษ ในหัวข้อ

“วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่ : The New Normal in
Research and Innovation

สารบัญญภาคบรรยาย

ภาคบรรยาย กลุ่มที่ 1 เกษตรศาสตร์และวิทยาศาสตร์

1BOR1	ฟอรั่มาลินในอาหารทะเล อำเภอสมเด็จจังหวัดกาฬสินธุ์ สุภัสสร วาระสุน และธีรนาถ สุวรรณเรือง	A-1
3AOR1	ศึกษาความพึงพอใจของลดตายเสื่อจากดอกไม้ในธรรมชาติ โดยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์เรื่องกราฟกักเชิงขั้ว เกศสุดา ปราสาทภิญโญ ชัยธวัช ดนตรง พัทรี เขตต์จะโป๊ะ โกสุมภ์ จันทร์แสงกระจ่าง พนิดา คำแปล และจรี สุวรรณศรี	A-7
12AOR1	ความเป็นพิษของพาราควอตต่อการเปลี่ยนแปลง สรีรวิทยาพฤติกรรมและการแสดงออกของอะซิติลโคลีน เอสเทอร์เอสในปลานิล ไชยวัฒน์ นวลขาว ปราณีดี งามเสน่ห์ สำเนาวิ เสาวกุล พงจิต นันทนาวัฒน์ และชุตินาถ อนุอมลสิทธิ์	A-16
397COR1	การสังเคราะห์วัสดุจีโอโพลิเมอร์จากเถ้าลอยชีวมวลเพื่อประยุกต์ ใช้ในงานดูดซับสีย้อม อรวิ คงนอก กรกนก บุญเสริม วันชัย สะตะ และปริญญา จินดาประเสริฐ	A-29
1006COR1	การขึ้นรูปและลักษณะเฉพาะของโครงเลี้ยงเซลล์กระดูกจากโคโตซานผสมไฮดรอกซี อะพาไทต์ด้วยเทคนิคการอบแห้งแบบเยือกแข็ง นริศรา จำปาติบ วีรณัฐ แก้ววิเศษ และกิตติศักดิ์ชัย แนมจันทร์	A-39
1088AOR1	การผสมข้ามพันธุ์ของปลาหลดลูกผสม (ปลาหลดจุด x ปลาหลดภูเขา) กฤติมา เสาวกุล กษมา ด้านวันดี และสำเนาวิ เสาวกุล	A-50
2AOR1	ปัจจัยทำนายผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานบริการการพยาบาลและการผดุงครรภ์ข องพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการดูแล ผู้รับบริการต่างด้าว ธวัชชัย ยืนยาว และจุฬารัตน์ หัวหาญ	A-59
74AOR1	สมรรถนะของพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว รุ่นที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรินทร์ สาคร สอนดี ธวัชชัย ยืนยาว และจุฬารัตน์ หัวหาญ	A-69
31AOR1	การพัฒนาตำรับครีมกันแดดจากสารสกัดสมุนไพรไทย 6 ชนิด ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันรังสียูวี จตุพร ประทุมเทศ รมชัย ภูวนา ปราณี ศรีราช รัชฎาวรรณ อรรคนิมาตย์ และจากรุวรรณ ดรเถื่อน	A-80
86AOR1	การนำเสนอระบบการประเมินภาวะโรคอ้วนและการตัดสินใจบริโภคอาหารในเด็กวัยเ เรียนด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล วิศรุต อินทร์ฉาย วุฒิชัย พิสิทธิ์ และฐิติพงษ์ รักษาภิรมย์	A-89
180BOA1	การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดมะเร็งกระเพาะอาหาร อรณัฐ แซ่ลี	A-98

274BOR1	ความชุกของการติดเชื้อปรสิตในเด็กนักเรียนในจังหวัดเพชรบูรณ์ พวงเพชร วารีย์ โมลีส สมชาย แสงอำนาจเดช และอภิชาติ วิทย์ตะ	A-107
1095AOR1	ความรอบรู้ด้านสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล เอื้อจิต สุขพูล ญัฐริกา แก้วอรสาร	A-115
1021AOR1	การเปรียบเทียบการหาผลเฉลยของสมการไม่เชิงเส้นโดยใช้ระเบียบวิธีเร่งอัตรากรลู่ เข้าของอิตเคนกับระเบียบวิธีทำซ้ำของนิวตันและระเบียบวิธีเส้นตัดโค้ง จิตติรัตน์ ทรงประดิษฐ์ ภัทรภรณ์ สุขเอม และสมบูรณ์ นิยม	A-124
1054BOR1	การแสดงออกของโปรตีนเมทิลโลธิโอไนน์ในชั้นหนังกำพร้าบริเวณริมฝีปากของคนที่สูง บพุหรี ญัฐธิยา สกุลศักดิ์ เทวรัตน์ คัมจันทิก กฤษพอล การอำนวยการ, กิรต์การ สมส่วน ยุพา ศรีทองชัย เขมิสา ศรีเสนและ รัชนี ชนะสงค์	A-132
1052BOR1	การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม (กรณีศึกษาผู้ป่วย 2 รายเปรียบเทียบ) นวรรรัตน์ สภารัตน์	A-138
420AOR1	อัตราการติดเชื้อพยาธิในลำไส้ในชุมชนในจังหวัดพิจิตร พวงเพชร วารีย์ โมลีส สมชาย แสงอำนาจเดช และอภิชาติ วิทย์ตะ	A-148
413BOR1	ผลของการให้ความรู้การใช้เครื่องควบคุมความปลอดภัยด้วยตนเองในผู้ป่วยหลังผ่าตัดของ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสุรินทร์ สายใจ คงพานิช เสาวลักษณ์ สมันชาติ และจันทร์เพ็ญ แชนทอง	A-157
409AOR1	ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการโน้มน้าวให้บุคคล ลด ละ เลิก สูบบุหรี่ ของนักศึกษาพยาบาล อดิพร ทองหล่อ รุจิสรร สุรถาวร พชรี เขติดอก รัชชิรา บริบูรณ์ และอิสราภรณ์ โชติช่วง	A-164
389BOA1	กรณีศึกษา: การพยาบาลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน แบบช่องทางด่วน หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสุรินทร์ สุธิดา วนแสงสกุล	A-172
344AOR1	ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกใช้จ่ายในผู้สูงอายุ ชฎาพร กางหอมพรรณนิภา เดือนแรมย์ กัญฐิภา นิลแก้ว ญัฐพร ชาดีดี นภัสรา นพไธสง บุญลิตา ภมร ปรียานุต สุตเวียงและขวัญจิรา แก้วสวย	A-183
161AOR1	การสำรวจพันธุ์ปลาในลำน้ำชีในช่วงฤดูแล้ง ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ธนภัทร นมัสไธสง กฤติมา เสาวกุล สำเนาวิ เสาวกุล ปราณีดี งามเสนห์ และ สัมพันธ์ เจนถูกใจ	A-190
383AOR1	ผลของความหนาแน่นต่อการเจริญเติบโตและผลตอบแทนของปลาอุกยักษ์ที่เลี้ยงในก ระชังบก เมฆ มากัน ปราณีดี งามเสนห์ กฤติมา เสาวกุล และ สำเนาวิ เสาวกุล	A-202

386AOA1	การต้านยาปฏิชีวนะเชื้อ <i>Escherichia coli</i> ที่คัดแยกได้จากฟาร์มปศุสัตว์ ชุมญาดี สังข์โกมล และสุทธิติล ปิยะเดชสุนทร	A-211
11AOA1	การใช้สารสกัดจากสมุนไพรและสมุนไพรในการป้องกันและรักษาโรคที่เกิดจากแบคทีเรียในปลา ปราง กาญจนสาร สำเนาวิ เสาวกุล และชุตติมา ถนอมสิทธิ์	A-226
266BOA1	นวัตกรรมการผลิตและการประยุกต์ใช้เจลคาเวียร์ในอาหารแนวโมเลกุลชั้นสูง พนม ทองมาก	A-238
1022AOR1	การพัฒนาเซรามิกที่มีรูพรุนสำหรับประยุกต์ใช้ในการดูดซับเรดาร์ วิทยาพงศ์พันธ์ แสงศรีจันทร์ พชรินทร์ แนมจันทร์ วีรบุช แก้ววิเศษ และกิตติศักดิ์ชัย แนมจันทร์	A-251
215AOA1	เทคนิคการอนุบาลและการจัดการปลาอุกอุยเทศ(บึกอุย) พิเชฐ เดชอนันต์ กฤติมา เสาวกุล และ สำเนาวิ เสาวกุล	A-260
1109BOR1	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจบริจาคโลหิตของประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของโรงพยาบาลศรีณรงค์ นรินทร์ธรณ์ จันวัดโถมทัย	A-269
381AOR1	สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตสำหรับการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงในประเทศไทย เรวัฒน์ มณฑล อุดมศักดิ์ นพพิบูลย์และสุทธิติล ปิยะเดชสุนทร	A-280
228COR1	การคัดเลือกไพรเมอร์ที่เหมาะสมในการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชสกุลหนาดดอยในประเทศไทยโดยใช้เครื่องหมายโมเลกุล Start Codon Targeted (SCoT) สิริยากร สุขเจริญ และ พิมพวีดี พรพวงศรีรุ่งเรือง	A-292
114BOR1	การใช้แบบสะท้อนคิดเพื่อชี้เฉพาะทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเข้าชมชนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สาขาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น คันสนีย์ จันทสุข หทัยรัตน์ สุขศรี เพ็ญญา ศรีหรั่ง และกาญจนา จิตพันธ์	A-304
160COR1	ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ใน ผู้สูงอายุ ศิริพรรณ สุวัฒน์สุ อัมพร แสงมณี อนุญา บุญโท พรสวรรค์ เผ่าพันธุ์ มวยเกี๋ยง มาง วลัยลักษณ์ วงศ์เส สกุรัตน์ ป้องฉิม และสุภาพร ใจจริง	A-314
399BOA1	กรณีศึกษาเรื่องที่ 1 การพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดแบบรุนแรงชนิด community-acquired นางจันทนา แพงบุตรดี	A-322
1045AOA1	ผลของการเลี้ยงสัตว์น้ำต่อคุณภาพของดินในนาข้าวอินทรีย์ ไพบูลย์ แก้วพวงดี กฤติมา เสาวกุล และ สำเนาวิ เสาวกุล	A-334

1118AOA1	สภาพการเลี้ยงและการยอมรับหลักวิชาการการเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน กรณีศึกษา เกษตรกรโครงการระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่(สัตว์น้ำจืด) จังหวัดสุรินทร์ โกศล สมัครสมาน กฤติมา เสาวกุล และสำเนา เสาวกุล	A-345
1125AOA1	ผลของการเสริมวัตถุดิบท้องถิ่นในอาหารต่อการเปลี่ยนแปลงของสี และการเจริญเติบโตของปลาคาร์พ พีระ มีทรัพย์ สำเนา เสาวกุล และกฤติมา เสาวกุล	A-356

ภาคบรรยาย กลุ่มที่ 2 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี

9AOR2	ผลของมุมเอียงที่มีต่อรูปแบบการไหลและการถ่ายเทความร้อนของเทอร์โมไซฟอนแบบปิดสองสถานะโดยใช้น้ำผสมผงเงินระดับอนุภาคนาโนเป็นสารทำงาน สุรเชษฐศรี สีขำนาญ สัณห์วัฒน์ ทองแดง นำพน พิพัฒน์ไพบูลย์ อีร์พัฒน์ ชมภูคำ สุพัตรา บุไธสง และสถิตพงศ์ เสงี่ยมศักดิ์	B-1
77AOR2	การประยุกต์ใช้เทคนิคเหมืองข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจบริโภคเนื้อแกะ สุพรรณศรี สุคำภา และสิริลักษณ์ บริรักษ์	B-10
79AOR2	การออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัย จากอัตลักษณ์พื้นถิ่นมัตหมี่เฮล จังหวัดสุรินทร์ ภูพิชญ์ ทานะ	B-21
122AOR2	การรู้ดิจิทัลของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ศิริมงคล มีศิริ อานัน กองศิริ และวรรณชาติ ตาเลิศ	B-31
133AOR2	ระบบควบคุมอุณหภูมิในโรงบ่มก้อนเชื้อเห็ด บุญยัง สิงห์เจริญ สรายุตร์ สวัสดิ์พงษ์ชัย ภูวนาท มากแสน สันติ สาแก้ว วงศกร ลีมีศิริ และวันทนา สุขมณี	B-41
134AOR2	การศึกษาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ อานัน กองศิริ ศิริมงคล มีศิริ และวรรณชาติ ตาเลิศ	B-55
137BOR2	ราวตากผ้าและอบผ้า IoT คมศิลป์ โคตรจันทิก ขณธรรม ศิขรินพร อีร์พล หมื่นหาวงศ์ สุวัฒน์ มณีวรรณ และสงกรานต์ ไชยลังกา	B-64
173COR2	การจำลองพฤติกรรมกรรมการเผาไหม้ของเตา KB-10 ด้วยวิธีพลศาสตร์ของไหลเชิงคำนวณ ภูวดล เพียรหาผล อรรถนันท แซกรัมย์ อรรถพร ศรีสอน ภัทรารวรรณ ชิมชม ญัฐพล ชูจิตร อนิรุตต์ มัทธูจักษ์ และเสฏฐวรรธ สุจริตภวัตสกุล	B-75
175AOA2	การพัฒนาระบบเทียบโอนรายวิชาระดับปริญญาตรีด้วยวงจรการพัฒนาระบบ อัญวิณี ไชยวชิระกัมพล จีรนันท์ ตะสันเทียะ อาทิตย์ แสงโสภา ธนวรรณ วิวาสูข ต่อศักดิ์ ฝืนิกดี และจิราพร แก้ววัน	B-86
181COR2	การจำลองพฤติกรรมกรรมการเผาไหม้ของหัวเผาเซรามิกด้วยพลศาสตร์ของไหลเชิงคำนวณ อมรเทพ ราคาแพง สารสิน โคตรธาดา สรายุทธ เต็มกลาง ญัฐพล ชูจิตร ภัทรารวรรณ ชิมชม เสฏฐวรรธ สุจริตภวัตสกุล และอนิรุตต์ มัทธูจักษ์	B-97
183COR2	การออกแบบและพัฒนางล้อหมุนออกทรงวงรี อีร์วัฒน์ มะราช และ ฉัตรชัย ทิพโชติ	B-107
229BOR2	การพัฒนาระบบตรวจสอบครุภัณฑ์ด้วยคิวอาร์โค้ด พรพิทักษ์ ศรีแก้ว นพอนันต์ นรโคตร สุรางคณา ถือคุณ อรุณี นาคสังข์ ลัคนา จันทร์ศิริ และอิสรภาพ วิชัย	B-117

263COR2	การถ่ายภาพลำเจ็ทน้ำที่ผลิตจากชุดขับจากแม่เหล็กไฟฟ้า วิศรุต ศรีจันทร์ เอกรัฐ ทองวิไล ณ์ัฐพล ชูจิตร์ ภัทรารวรรณ ชิมชม และอนิรุตต์ มัทธูจักร์	B-128
330COR2	การวิเคราะห์ความแข็งแรงของวัสดุในโครงสร้างตู้โดยสารรถไฟรางเบาโดยวิธีจำลองทางไฟไนท์เอลิเมนต์ คงศิริ พรนิคม และณรงค์ สีหาจ่อง	B-137
338AOR2	เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ผัก จรรย์ มงคลวัย สมพร หงส์กิง และศรายุทธ พลสีลา	B-144
365AOA2	พลังงานแก๊สซิพีเคชั่นจากชีวมวลสำหรับนั่งก่อนเชื้อเห็ด อาทิตย์ แสงโสภา จรายุทธ มาตพร ชิชณพวงค์ หวังสุดดี และวิฑูรย์ สัตตารัมย์	B-150
417COR2	ระบบวิเคราะห์สื่อโฆษณาตามกลุ่มเป้าหมาย ด้วยเทคโนโลยีการตรวจจับเพศและช่วงอายุ ทีภากรณ์ สำภา	B-158
1015COR2	การศึกษาความเป็นไปได้ของการฉีดก๊าซชีวภาพเข้าโครงข่ายท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติในประเทศไทย กรณีศึกษาจังหวัดสระบุรี อภิฤดี เข้มเงิน และชาญณรงค์ อัครเทศานุกภาพ	B-165
1027AOR2	การนำน้ำร้อนทิ้งจากการย้อมไหมมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลดใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในหม้อไอน้ำด้วยชุดแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างของไหลกับของไหล กรณีศึกษา : หจก.เรือนไหมไบหม่อน จังหวัดสุรินทร์ ประพันธ์พงษ์ สมศิลา อำไพศักดิ์ ที่บุญมา อุดุลย์ จรรยาเลิศอดุลย์ ฉัตรชัย คำดี วิเศษ สัชชานนท์ ธนกร หอมจำปา	B-176
1050BOR2	การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอน วิชางานอบชุบโลหะ (3102-2114) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคโลหะ1 ชาตรี ฝีกดอนวัง อนุชาติ มากกลาง วินัส ทองเปี้ย ประภากร ถนอมพุดชา จักรายุทธ มากทอง และวิทยา กองตระกูลดี	B-189
1051BOR2	การสร้างชุดฝึกการเชื่อมด้วยแท่งเหล็กต้นขนาด 18 มิลลิเมตร วิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 จักรายุทธ มากทอง อนุชาติ มากกลาง วินัส ทองเปี้ย ประภากร ถนอมพุดชา ชาตรี ฝีกดอนวัง และวิทยา กองตระกูลดี	B-196
1089AOR2	ชุดสาธิตเครื่องชาร์จแบตเตอรี่แบบไร้สาย บุญทัน สนั่นน้ำหนัก วันทนา สุขมณี สันติ สาแก้ว สรายุตร์ สวัสดิ์วงษ์ชัย และศรวุฒิ เคล้าพิมาย	B-203

1077AOR2	การประเมินเพื่อการปรับปรุงด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์สำนักงาน สีเขียว กรณีศึกษา : สำนักงานคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา คมเพชร อินลา ธนสิทธิ์ สิริสุขชัยถาวร บัณฑิต กฤตาคม ไพลิน หาญขุนทด จิตพล ป้องกัน และสุรเดช สินจะโป๊ะ	B-220
1081BOA2	การพัฒนาโรงสีข้าวเข้าสู่มาตรฐานหลักการปฏิบัติที่ดีในการผลิตสำหรับโรงสีข้าว สหกรณ์การเกษตร วิทยา อินทร์สอน ปัทมาพร ท่อชู และสุเมฆ ขาวงาม	B-230
1082AOR2	ออกแบบโรงเรือนเลี้ยงไหม ณัฐธันันท์ กิรติญาดาธนภัทร อรรถพล สีดำ คมเพชร อินลา ประทีป ตุ่มทอง ทศพร แจ่มใส และณัฐ สุวรรณภู	B-246

ภาคบรรยาย กลุ่มที่ 3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

41AOA3	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยกับผู้สูงอายุวัยเกษียณ วนารัตน์ บุญธรรม	C-1
76COR3	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สศ 2211402 การจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 4 ระหว่างการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สุนทร อ่อนฤทธิ์	C-14
82BOA3	New Normal ธุรกิจโรงแรมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” ประเทศ ไทย อรรถพงศ์ ศรีตะลาชัย ญัฐกิตติ์ ต้นสมรส ศิวิตา ภูมิวรรณ เสรี วงษ์มณฑา อรรถัย มูลคำ อมรเทพ วันดี และมัสติกา โพธิ์สระ	C-24
90AOA3	การสร้างแบรนด์ธุรกิจร้านอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา : ร้านอาหาร อีสานด่วนพิศวาส จังหวัดขอนแก่น กิตติธนทัต สุพรรณม์	C-36
101COR3	วัฒนธรรมในบทเพลงของวงบอดี้สแลม จุฑามาศ สันฐุมิตร และกฤติกา ผลเกิด	C-46
111COR3	การรับรู้ความเสี่ยงและวัฒนธรรมความปลอดภัย ที่พยากรณ์พฤติกรรมความ ปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมยานยนต์และ ชิ้นส่วน จุฑาภรณ์ เมืองอุดม และชนัดดา เพ็ชรประยูร	C-57
127BOR3	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์แบบเว็บควอร์ทกับ การเรียนแบบบรรยาย รายวิชา สศ 2203301 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย เชิงวิเคราะห์ ของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปณิตดา พาณิชยพันธ์	C-70
136COR3	การวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ด้านพืชสมุนไพร พ.ศ. 2551-2561 ธีราพร เดชเหล่า ฉันทนา เวชโฮสถักดา และฤทัย นิมน้อย	C-81
144AOR3	การศึกษาวัฒนธรรมในพาดหัวข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ BBC : การวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์ Worawut Kingchan and Pisutpong Endoo	C-92
148AOR3	องค์ความรู้ที่ได้จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษาของชาวไทยภูเขา ในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ พระครูโสภณธรรมภินันต์ ยโสธารา ศิริภาพระภากร ปัญวลี เสริมทรัพย์ เกริกวุฒิ กันเที่ยง และสุรียา คลังฤทธิ์	C-104
149BOR3	การจัดการวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชาวกูย บ้านอาลีโฮมสะเตย์ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เกริกวุฒิ กันเที่ยง ยโสธารา ศิริภาพระภากร และสุรียา คลังฤทธิ์	C-116

151AOR3	อัตลักษณ์ชาวกายกับประเพณีการบวชนหลังช้าง จังหวัดสุรินทร์ พระอธิการสายแพร กตปุญโญ (พริ้งเพราะ) และยโสธารา ศิริภาพระภากร	C-129
152AOR3	คุณค่าแหล่งเรียนรู้ “พนมสวาย” พระอธิการประกาส สิริวัฒนโณ (สิทธิศิริ) ยโสธารา ศิริภาพระภากร เกริกวุดม กันเที่ยง และสุรียา คลังฤทธิ์	C-143
136153BOA3	พระเกจิอาจารย์กับกระบวนการสร้างพลังศรัทธา พระครูสังฆรักษ์คุณ ศิริสำราญ (สุภาจาโร) ยโสธารา ศิริภาพระภากร และสุรียา คลังฤทธิ์	C-155
147162COR3	ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอน แบบ CIRC ร่วมกับการเขียนแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้าน หนองใหญ่ จังหวัดสุรินทร์ สุทัศน์ คิ๊ดประโคน สุรชัย ปิยานุกูล และวันทนี นามสวัสดิ์	C-167
168COA3	หลักและวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ สมโภชน์ ไว้วงษ์	C-178
188COR3	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความสามารถที่จำเป็นของพนักงานรักษาความ ปลอดภัยสนามบิน ธนบดี อริยกะบุตร	C-189
192COR3	สภาพ ปัญหาและความต้องการกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ชญานี ขวัญชูช และสุนทรตรี นิมเนตพันธ์	C-203
194AOR3	การศึกษาเหตุผลที่เลือกมาเรียนพยาบาลของนักศึกษาใหม่ วิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนี สุรินทร์ อุฬารัตน์ หัวหาญ วรนาถ พรหมศวร ภาวินี เสาะสืบ และอารยา จิรมนัสวงศ์	C-214
202AOR3	การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้งานระบบสารสนเทศงานสารบรรณ อาชีวศึกษาสุรินทร์ จิรนนท์ ตะสันเที่ยง อัญวิณ์ ไชยวชิระกัมพล นพอนันต์ นรโคตร และอิสระภาพ วิชัย	C-220
87AOA3	ผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยจากการแพร่ระบาดของ ของโรคโควิด-19 ศิวธิดา ภูมิวรมณี ขวลิย์ ณ ถลาง อริสรา โพธิ์สนาม อรรถพงศ์ ศรีตะลาสัย และอรรถัย มุลคำ	C-230
1040AOR3	เวิร์คช็อป: การนำเสนอภาพถ้อยความสำหรับการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ Sattawat Chaiyasit Montarat Rungsurangthum	C-244

300AOR3	การศึกษาการใช้คำว่า โกรธ และ โมโห รุ่งอรุณ วนิชธนะชากร	C-254
227AOR3	การรับรู้คุณลักษณะด้านการดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร จุฬารัตน์ หัวหาญ และสุพิศรา เคลวตันะกุล	C-264
260AOR3	การวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เหมืองข้อมูล ระหว่าง พ.ศ. 2558 – 2562 กัญญารัตน์ พูลเพิ่ม และฤทัย นิ่มน้อย	C-273
276COR3	ปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช สาวินี นาคขวัญ กุลวดี แก่นสันตีสุขมงคล ปิยะกาญจน์ เทียอิทธิพรีย์ และเศวตฉัตร ศรีสุรัตน์	C-285
278AOR3	อารมณ์ขันในรายการ “กล่องของขวัญ” จิรภิญญา จูมศรีสิงห์ และเสาวลักษณ์ แซ่ลี	C-296
286COR3	การศึกษารูปแบบและระดับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ธงชัย พรหมจรรย์	C-308
302AOR3	การศึกษาเทคนิคการวิเคราะห์ใบหน้าเพื่อพัฒนาระบบการรับ-ส่งเด็กปฐมวัย กรกฎ ช่อรัก พัชระ แผลงภู นนทชัย สามงามจันทร์ วุฒิชัย พิสิท และภราดร พิมพันธ์	C-318
303BOA3	การศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับบริบท การสอนของครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทยในศตวรรษที่ 21 คมลัสม์ ชาติยะ	C-325
308AOR3	ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา โรงแรมเพลา เพลิน บุติก รีสอร์ท แอนด์ แอดเวนเจอร์ แคมป์ บุรีรัมย์ นันทิดา ประดุงนาม ชนิสรา เพชรพิเศษศักดิ์ และวนารัตน์ บุญธรรม	C-339
310BOR3	การสร้างและพัฒนาหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาความแข็งแรงของ วัสดุ รหัสวิชา 30100-0105 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 กฤษณพล เรื่องไพศาล พลกฤต รุ่งโรจน์ บรรลือ อ่อนศรี และโชคดี โจรนบัณฑิต	C-344
312BOR3	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยชุดการสอนวิชาโปรแกรมเอ็น ซีพื้นฐาน รหัสวิชา 20102-2009 สำหรับนักเรียนชั้น ปวช.3 สาขางานเครื่องมือกล กฤษณพล เรื่องไพศาล พิชัย ศรีสุข และสุรียา พิลาสันต์	C-354

335COR3	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล สวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สุพัตรา หงส์ลอยลม อาริญา พันธุ์สุวรรณ อิศรียา ตี้อ้อม รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ กิตติกวินท์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์ กิติกร ฮวดศรี และธนิดา นันทวน	C-366
347BOA3	การแต่งเพลงสำหรับการเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ พรพล พอนอ่วม และวราภรณ์ ไทยมา	C-375
195AOR3	การประยุกต์ใช้การสำรวจพื้นที่และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการคำนวณหาขนาดพื้นที่ ความลาดชัน และค่าร่มเงา สำหรับผู้บริหารการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อุมาพร มณีเนียม และ พงศบวร สุวรรณณัฐโชติ	C-383
359COR3	การนำเสนอเทคโนโลยีช่วยฝึกการออกเสียงในการเรียนภาษาจีนเบื้องต้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยระบบรู้จำเสียง พัชระ แผลงภู่นันทชัย สามงามจันทร์ กรกฎ ช่อรัก จิรพัฒน์ พวงจำปา และ วุฒิชัย พิสิทธิ์	C-397
361AOA3	ศักยภาพบัณฑิตที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยวและการบริการในจังหวัดขอนแก่น ธนวัฒน์ ตันติพนิชย์กุล กิตติธเนทัต สุพรรณณ์ สุมาลี นันทศิริพล และอริษา เกษทองมา	C-406
372AOR3	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อโรงแรมเพลลาเพลลิน บุติก รีสอร์ท แอนด์ แอดเวนเจอร์ แคมป์ บุรีรัมย์ รุ่งรัตน์ แม็กพิมาย วนารัตน์ บุญธรรม และสาวินีย์ พลเยี่ยม	C-415
390COR3	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกิดจากผลกระทบของการท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดน้ำคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ธนักร จันสุข สุมาลี เพชรตีบ และเศวตฉัตร นาคะชาติ	C-422
401AOR3	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ชนิดและสมบัติของสารอินทรีย์ ในรายวิชาเคมีอินทรีย์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้เกมเป็นฐานร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก พรรณิพา พวันนา มณีนรัตน์ น้ำจันทร์ วิญญูเพ็ญ คงเพชร และวัชรศักดิ์ มาเกิด	C-434
1005COR3	การนำเสนอระบบการประเมินภาวะสมาธิสั้นสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เอื้อกานต์ โฉมยงค์ พัชระ แผลงภู่นันทชัย สามงามจันทร์ วุฒิชัย พิสิทธิ์ และ นิชากรีย์ ป้อมลัมฤทธิ์	C-444
1007COR3	การจัดเก็บภาษีเงินได้จากธุรกิจที่มีการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ กัญชลิภา เศรษฐเวช	C-450
1019AOR3	ปัจจัยด้านการจัดการภาวะวิกฤตและปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวประเทศไทย วณารัตน์ บุญธรรม สาวินีย์ พลเยี่ยม ชนิศรา เพชรพิเศษศักดิ์	C-459

1020BOA3	การตลาดการท่องเที่ยวในยุควิถีปกติใหม่ อรทัย มูลคำ คิวธิดา ภูมิวิรมุณี ขวลิย์ ณ ถลาง อริสรา โพธิ์สนาม และอรรถพงศ์ ศรีตะลาลัย	C-466
1024AOR3	กลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภาคอีสานหลังโควิด-19 คิวธิดา ภูมิวิรมุณี ขวลิย์ ณ ถลาง อริสรา โพธิ์สนาม อรรถพงศ์ ศรีตะลาลัย อรทัย มูลคำ และสุกัญญา ปลายงาม	C-475
1036BOR3	การจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ฐิติมา มีช้าง ยโสธรา ศิริภาพระการ และ สุพัตรา วยะละนุ	C-484
1053BOR3	วิถีประจำวันในการประกอบอาชีพและเส้นทางเข้าสู่สายอาชีพพนักงานบริการลูกค้า ของสายการบิน จิรวิชัย พรรณรัตน์ และจิรภัทร ภู่วัฒนทอง	C-497
1060AOR3	แนวทางการพัฒนาศักยภาพเยาวชนต้นแบบจิตอาสาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนตำบลเทนมีย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ศศิธร ศูนย์กลาง	C-505
1096AOR3	การจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน จังหวัดสุรินทร์ เสกสรรค์ นิสัยกล้า	C-522
1112AOR3	การท่องเที่ยวเชิงอาหารวิถีใหม่หลังโควิด-19 คิวธิดา ภูมิวิรมุณี อรรถพงศ์ ศรีตะลาลัย อริสรา โพธิ์สนาม อริสรา ธรรมบุตร เรวัตร์ ประทีพเนตร และอรทัย มูลคำ	C-540
1113AOR3	การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าในแหล่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลังวิกฤติโควิด-19 อลิศรา ธรรมบุตร รุ่งทิพย์ เกษตรสิงห์ คิวธิดา ภูมิวิรมุณี อรรถพงศ์ ศรีตะลาลัย และ อรทัย มูลคำ	C-550
1121AOR3	ความต้องการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสุรินทร์ ธัญญลักษณ์ เอลีียวไฉ จรรยาภรณ์ ยศปัญญา วิภา จำปาแดง โชติกา ฉิมงามเสริฐ และวนารัตน์ บุญธรรม	C-557
1123AOR3	การกำหนดเป้าหมายชีวิตของผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวโคกตาบันตามแนวคิด SMART ธีรนุช สุขขุนทด รัตนา สุขขุนทด ณัฐพงษ์ วงศ์วรรณ และอิสระพงษ์ เขียนปัญญา	C-565
10BOR3	การศึกษาความสามารถในการทำโครงการปฐมวัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยวิธีการสอนแบบโครงการตามศาสตร์พระราชฯ ธนพรรณ เพชรเศษ	C-573
42AOR3	การศึกษาผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมการบูรณาการจัดการเรียนการสอนกับ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในนักศึกษาพยาบาล ศิตรา มยุขโชติ วรรณาท พรหมศวร และฝนทอง จิตจำนง	C-584

119AOR3

การนำเสนอเว็บแอปพลิเคชันในการพยากรณ์ผลความสามารถทางการเรียนเขียน
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
นนทชัย สามงามจันทร์ พัสสน นะรณันท์ รพีกร ฉลองสิทธิ์พัญญู และวุฒิชัย พิสิทธิ์

C-597

ภาคบรรยาย กลุ่มที่ 4 บริหารธุรกิจ

21COR4	การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลรามาริบัติ <i>สวลี ลีอนภา ชมสุภัก์ ครุฑทกะ</i>	D-1
88COR4	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลาออกจากงานของพนักงานขาย บริษัท บิ๊ก คาเมร่า คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) <i>พวงแก้ว บุตรนุช ดวงเดือน จันทร์เจริญ</i>	D-12
150BOR4	การจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว <i>ฐิติมา มีช้าง ยโสธรา ศิริภาพรภากร และ สุพัศตรา วยะยะสุน</i>	D-29
167COR4	การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอช้างกลาง จังหวัด นครศรีธรรมราช <i>ศรียกษณ์ สวัสดิวงศ์ อรปวีณ์ โภควาพัฒนา และ ดนวัต สีสุสุข</i>	D-42
169COR4	การเพิ่มขีดความสามารถระบบซัพพลายเชนและกิจกรรมโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน กรณีศึกษาสินค้า OTOP ปลาตุกร้า 2 รส ไร่สารพิชอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช <i>กิตติศักดิ์ ธนาวุฒิ ดนวัต สีสุสุข และ อรปวีณ์ โภควาพัฒนา</i>	D-53
375BOR4	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ตลาดอิงน้ำสามโคก จังหวัดปทุมธานี <i>สุนัฐษา เชาวไว วิราภรณ์ แก้วขาว</i>	D-65
352BOR4	แรงจูงใจของเกษตรกรรายย่อยและผู้ขายปลีกในการเข้าร่วมกิจกรรมโซ่อุปทานผัก อินทรีย์สำหรับการจำหน่ายในตลาดสด <i>กฤตยา อุทโธ วีระเวทย์ อุทโธ และ อิทธิกร พรหมกิ่ง</i>	D-76
206AOA4	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา <i>ทิพเนตร คงมี กมลทิพย์ ใหม่ชุม เสกสรรค์ นิสัยกล้า สุรเกียรติ์ ปริชาตินนท์ ภรณ์ หลาวทอง</i>	D-85
208AOA4	ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา <i>จันทร์นภา บัวหอม กมลทิพย์ ใหม่ชุม เสกสรรค์ นิสัยกล้า สุรเกียรติ์ ปริชาตินนท์ และ ภรณ์ หลาวทอง</i>	D-97
209AOA4	ภาวะผู้นำในการจัดการความขัดแย้งในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ <i>พัชรพร คูกิจดิเกษม กมลทิพย์ ใหม่ชุม เสกสรรค์ นิสัยกล้า สุรเกียรติ์ ปริชาตินนท์ และภรณ์ หลาวทอง</i>	D-106
265COR4	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างคุณภาพบริการความพึงพอใจและความ จงรักภักดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักในโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง <i>อัญชญา เต็นหลี ศุภอักษร เชื้อหงส์ และ อนุวัต สงสม</i>	D-118
201AOA4	บทบาทภาวะผู้นำองค์กรในยุคดิจิทัล <i>ธัญญารัตน์ เจนชนบ กมลทิพย์ ใหม่ชุม เสกสรรค์ นิสัยกล้า สุรเกียรติ์ ปริชาตินนท์ และ ภรณ์ หลาวทอง</i>	D-128

การตลาดการท่องเที่ยวในยุควิถีปกติใหม่ Tourism Marketing in the New Normal

อรทัย มูลคำ^{1*} ศิวธิดา ภูมิวรมุณี² ขวสิทธิ์ ฌ กลาง³ อริสรา โพธิ์สนาม⁴ และอรรถพงษ์ ศรีตะลาชัย⁵

ดร./นักวิจัยอิสระ¹ ดร./การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสุรินทร์² รศ./การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา³ ผศ./เทคโนโลยีการอาหาร คณะ

ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนคร⁴ ดร./การจัดการท่องเที่ยว

และการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ⁵

ชื่อผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Orathaimooncome303@gmail.co*

บทคัดย่อ

จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) สามารถบ่งบอกถึงเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นของพฤติกรรมผู้บริโภค บทความวิชาการเรื่องนี้ได้ใช้แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Marketing Mix) หรือ 7Ps ของ Philip Kotler ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ที่ต้องนำเสนอสินค้าและบริการที่มีความพิเศษ สามารถตอบโจทย์เป้าหมายของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม การกำหนดราคาควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการอย่างชัดเจน ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นักท่องเที่ยวจะใช้การค้นหาข้อมูลการซื้อ การแชร์บนโลกออนไลน์ และพบปะพูดคุยผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการจะต้องหาอัตลักษณ์ให้แตกต่างและมีความชัดเจนและนำเสนอให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านบุคลากรพนักงานจะต้องทำงานได้หลายตำแหน่ง และจะต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ เครื่องมือดิจิทัลจะถูกนำมาใช้เต็มรูปแบบ ทั้งในด้านการตลาดและการบริหารองค์กร และด้านกระบวนการผู้ประกอบการจะลดกระบวนการทำงานให้สั้นลง ใช้คนน้อยลงและใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้น วิกฤตการณ์ในครั้งนี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมผู้บริโภคดำเนินชีวิตประจำวันหลายอย่างอาทิเช่น เรื่องพฤติกรรมการค้าปลีก พฤติกรรมท่องเที่ยวและการใช้บริการ ซึ่งบางอย่างกลายเป็น New Normal หรือความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้หลังสถานการณ์โควิด -19 คลี่คลายลงผู้ประกอบการทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำเป็นต้องวางแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการชักจูงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมาย ทั้งยังจะต้องสร้างอัตลักษณ์ให้แตกต่างและมีความชัดเจน การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้น่าสนใจและมีคุณค่า แล้วนำมาสร้างคอนเทนต์บนดิจิทัลมีเดีย เป็นต้น

คำสำคัญ: โควิด -19 การตลาดการท่องเที่ยว ยุควิถีปกติใหม่

Abstract

Analysis and synthesis of the effects of the crisis caused by the COVID-19 pandemic suggest that tourist behavior will change. This article adapts Philip Kotler's concept of the Service Marketing Mix or 7 Ps. In this framework, Product should present special characteristics to satisfy each group of tourists, and Price should be matched to the level of service. With regard to Place, tourists can be

expected to search for information about where to make purchases and share this on websites and social media platforms. With regard to Marketing and Promotion, entrepreneurs should look for ways to differentiate and present products effectively. With regard to People, staff should take on many roles in their position and develop the potential to improve. With regard to Physical Evidence, digital technology will be used for marketing and organization management. Finally, with regard to Process, entrepreneurs will streamline labor processes, reduce staff numbers and use technology instead in order to reduce the costs and increase the effectiveness of work processes. Therefore, this crisis has changed many aspects of lifestyle and behavior, and tourist behaviors have changed to adapt to the so-called “new normal” style. When the covid-19 crisis begins to subside, there is a need for tourism businesses to create marketing plans to attract tourists to visit target site attractions. In order to attract the tourists, the plans require unique differentiation strategies and story-telling techniques to attract tourists and highlight key attractions. These strategies and techniques must also be adapted to digital media.

Keywords: Covid-19, tourism marketing, New normal

บทนำ

นับตั้งแต่การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า (COVID-19) ในเมืองอู่ฮั่น เมืองเอกของมณฑลหูเป่ย์ (Hubei) ประเทศจีน และการระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าวถูกจัดเป็นโรคที่มีการระบาดกระจายทั่วโลกหรือที่เรียกว่า pandemic หรือภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก ตามการประกาศขององค์การอนามัยโลก เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 โดยมีการตรวจพบผู้ติดเชื้อไปแล้วใน 210 ประเทศ/พื้นที่ทั่วทุกมุมโลก การระบาดนี้ได้เพียงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านสาธารณสุขและต่อชีวิตผู้ป่วยเท่านั้น ยังมีผลกระทบต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจและสังคมอย่างมากเพราะมาตรการที่ใช้ในการควบคุมการระบาดที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการทำธุรกิจอย่างรุนแรง และจากการระบาดที่เกิดขึ้นทำให้ผู้คนเกิดความวิตกกังวลไปทั่วโลก มีการปิดเมือง ปิดประเทศ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค ธุรกิจการบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อีกทั้งหลายธุรกิจได้รับผลกระทบในวงกว้างทั้งทางตรงและทางอ้อม ในขณะเดียวกันเชื้อไวรัสโคโรน่า (COVID-19) ก็ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เนื่องจากมาตรการในการบริหารจัดการของแต่ละประเทศเน้นการ Lockdown ปิดพื้นที่เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อซึ่งมาตรการนี้ยังรวมถึงการไม่ให้มีการเดินทางข้ามเขต ข้ามรัฐ รวมทั้งข้ามประเทศและแน่นอนว่าเมื่อไม่มีการเดินทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวย่อมได้รับผลกระทบเป็นอุตสาหกรรมแรกๆ วิฤตครั้งนี้เป็นผลกระทบที่ค่อนข้างรุนแรง Weekly Travel Insights ระบุว่าสำหรับประเทศไทยมีการประมาณการว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี 2563 จะมีรายได้ 1.12 ล้านล้านบาทลดลงถึง 1.89 ล้านล้านบาทเมื่อเทียบกับปีที่แล้วซึ่งมีรายได้รวม 3.01 ล้านล้านบาทจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเมืองไทยในปี 2563 คาดว่าจะลดจำนวนลงเหลือเพียง 16 ล้านคนลดลงจากปีที่แล้วที่มีจำนวน 39.8 ล้านคน ส่วนตลาดในประเทศจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2563 คาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ 60 ล้านคน-ครั้งลดลงจากปีที่แล้วที่จำนวน 167 ล้านคน-ครั้ง สรุปคือจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติหายไป 23.8 ล้านคนและนักท่องเที่ยวในประเทศไทยหายไป 107 ล้านคน-ครั้ง (ที่มา: สรุปรายงานประจำสัปดาห์ “Weekly Travel Insights” การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้แต่ละประเทศมีมาตรการต่างๆ เพื่อลดจำนวนของผู้ติดเชื้อ อีกทั้งห้ามนักท่องเที่ยวหรือนักท่องเที่ยวเข้าประเทศไปจนถึงการปิดประเทศเป็นการชั่วคราว ซึ่งทำให้ผู้คนทั่วโลกหยุดและงดเว้นการเดินทาง นอกจากนี้จะทำให้ธุรกิจสายการบินได้รับผลกระทบอย่างหนักแล้ว หากมองในแง่มหภาคประเทศที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว จะเป็นประเทศที่ได้รับผลเสียหายทางเศรษฐกิจมากที่สุด ในยามที่ผู้คนอยู่บ้านและหยุดการเดินทาง จากรายงานการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี 2019 สร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจโลกประมาณ 8.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็น 10.4% ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของโลก เมื่อนำสัดส่วนของธุรกิจการท่องเที่ยวในจีดีพีมาเปรียบเทียบกับพบว่า ประเทศที่จะได้รับผลกระทบจากโควิด-19 มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก คือ ประเทศไทยโดยคิดเป็น 22% ของจีดีพีของประเทศ รองลงมาคือฟิลิปปินส์ ที่ 21% ตามมาด้วยเม็กซิโก 16.1% สเปน 14.9% และอันดับห้า อิตาลี ที่ 13% อันดับหก ประเทศจีน ที่ 11% อันดับเจ็ด ออสเตรเลีย 11% อันดับแปด เยอรมนี 10.7% อันดับเก้า สหราชอาณาจักร 10.5% และอันดับสิบ อาร์เจนตินา 10.2% อย่างไรก็ตามท่ามกลางสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการบริการที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน โดยเฉพาะการปรับแผนการตลาดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเดินทางของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอถึงมุมมองของผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดจากโควิด - 19 โดยการศึกษาจากเอกสารต่างๆ นำมาวิเคราะห์ วิพากษ์ เพื่อสนับสนุนการปรับตัวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อีกทั้งเพื่อเรียนรู้พฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นของนักท่องเที่ยว ตลอดจนนำไปสู่แนวทางเพื่อพัฒนาในอนาคตหลังจากสถานการณ์ของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้คลี่คลายลง

ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลก เพราะมีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่สำคัญอื่นๆ อีกหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมที่พักแรม อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมจำหน่ายสินค้าและที่ระลึก การท่องเที่ยวในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ สามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่น ทั้งนี้จากการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยวปลายปี 2563 ต่อเนื่องต้นปี 2564 (ธ.ค. 63 - ก.พ. 64) โดยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวระยะไกลหรือข้ามภูมิภาคมากกว่าท่องเที่ยวภายในประเทศของตน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวยุโรปอยากเดินทางไปยังภูมิภาคเอเชียและอเมริกา นักท่องเที่ยวอเมริกาต้องการเดินทางไปยัง ภูมิภาคยุโรปและออสเตรเลีย ในขณะที่ นักท่องเที่ยวเอเชียส่วนใหญ่มี Dream Destination อยู่ในภูมิภาคอเมริกา อย่างไรก็ตาม “กรุงเทพฯ” กลายเป็นแบรนด์ที่อยู่ในใจ (Top of mind) ของนักท่องเที่ยวยุโรปและนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้ นอกจากนี้สถานการณ์การท่องเที่ยวภายหลังการยกเลิกมาตรการหรือข้อจำกัดต่างๆ (Restrictions Lift) จากวิกฤต Covid-19 ยังพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจะคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยและมีการวางแผนการเดินทางเพื่อให้ได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งยังให้ความสำคัญกับการใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและการใช้จ่ายอย่างมีคุณภาพในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทยยังคงติดอันดับแหล่งท่องเที่ยวอดนิยมต่อเนื่อง ซึ่งชี้ให้เห็นแล้วว่า แหล่งท่องเที่ยวในไทยมีศักยภาพและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก และคำนึงเรื่องการใช้เวลาและการใช้จ่ายเพื่อเพิ่มประสบการณ์จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

โควิด-19 (COVID-19) ปัญหาที่สะท้อนความเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยว

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่เกิดขึ้น การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรการควบคุมการเดินทางตามนโยบายของรัฐบาลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมองว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบยาวนานถึง 6 เดือน โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติในไทยจะลดลงต่ำสุดในเดือนพฤษภาคม และ จะใช้ระยะเวลาฟื้นตัวราว 3 เดือน ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตลอดปีลดลงเหลือเพียง 30 ล้านคน สูญเสียรายได้ไปประมาณ 4 แสนล้านบาท นอกจากนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย โดยพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยระหว่างช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายนลดลงจาก 13.99 ล้านคนในปี 2562 เหลือ 6.69 ล้านคนในช่วงเวลาเดียวกันในปี 2563 หรือลดลงประมาณ 52.17% (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) โดยการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวมาจากหลายปัจจัย แต่ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ มาตรการจำกัดการเดินทาง ทั้งการเดินทางข้ามประเทศและการเดินทางระหว่างจังหวัด มาตรการปิดแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

Guntit Horthong ได้อธิบายว่า จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมดำเนินชีวิตประจำวันหลายอย่าง ซึ่งบางอย่างกลายเป็น New Normal หรือความปกติใหม่ที่จะต้องเจอ โดยได้รวบรวม 60 ทัศนคติ New Normal ที่เกิดขึ้นทั้งหมดและแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ซึ่งเป็นทัศนคติการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยว ได้กล่าวไว้ว่า

1. การเดินทางท่องเที่ยวเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือคนเดียวจะเพิ่มมากขึ้น กลุ่มนักท่องเที่ยววัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน จะมองว่าการเดินทางในลักษณะของทัวร์ที่มีราคาสูงขึ้น จะได้รับการบริการที่มีมาตรฐานและมีมาตรการในด้านความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุจะเลือกเดินทางในระบบทัวร์มากกว่าเดิม โดยผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวมากกว่าเดิม โดยยอมจ่ายเงินมากขึ้นเพื่อเพิ่มความปลอดภัย
3. นักท่องเที่ยวยินดีที่จะจ่ายเงินให้กับที่โรงแรม ที่พักที่ได้มาตรฐานสุขอนามัย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวจะเริ่มให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสุขอนามัยมากขึ้น ซึ่งการเลือกที่พักก็ต้องเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงและเชื่อถือได้ถึงแม้ว่าจะต้องแลกมากับราคาที่สูงขึ้นก็ตาม
4. บริการประกันการเดินทางจะเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่ายเมื่อเกิดการเดินทางด้วยตัวเองมากขึ้น
5. การเดินทางโดยเครื่องบินจะเป็นทางเลือกที่นิยมมากขึ้น เนื่องจากมีอัตราความปลอดภัยที่สูงและมาตรการการตรวจสอบเรื่องสุขอนามัยจนถึงกระบวนการจัดการที่ดีกว่าการเดินทางแบบอื่น สามารถถึงที่หมายได้ในเวลาอันสั้น และที่สำคัญคือราคาที่ขึ้นขึ้นกลางสามารถใช้บริการได้
6. นักท่องเที่ยวจะเชื่อถือข้อมูลที่มาจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือเท่านั้น อาทิเช่น สามารถติดต่อสอบถามได้ หรือข้อมูลมาจากแหล่งข่าวที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

การท่องเที่ยวกับความท้าทายของอนาคต

ผลกระทบจากวิกฤต COVID-19 เริ่มตั้งแต่ปลายปี 2562 จนถึงเดือนมิถุนายน 2563 กว่าครึ่งปีแล้วโดยรวมดูเหมือนสถานการณ์จะดีขึ้น แต่ก็ดีขึ้นเพียงแคในบางประเทศบางภูมิภาคเท่านั้นเพราะในบางพื้นที่ของโลกยังประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดและจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่จากรายงาน The Impact of Coronavirus on Travel and Tourism ได้ทำการประเมินผลกระทบด้านการเดินทางและการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักเนื่องจากการระบาดของ โควิด-19 ซึ่งส่งผลทำให้การท่องเที่ยวทั่วโลกหยุดชะงัก รัฐบาลในหลายประเทศจำเป็นต้องออกมาตรการควบคุมการเดินทางและการถือครองวีซ่าเพื่อชะลอการแพร่ระบาดของไวรัส ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้าน อาทิ ปริมาณการเดินทางทางอากาศที่ลดลงถึงร้อยละ 95 ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา จาก

สถานการณ์ที่ยังไม่มีประเทศใดมีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจนจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้คนจำนวนมากหันไปใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างแรงบันดาลใจสำหรับการเดินทางในอนาคต เพลิดเพลินไปกับประสบการณ์การท่องเที่ยวเสมือนจริง หรือ Virtual Travel Experience นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการตอบสนองความต้องการในการเดินทางยังถูกปรับใช้สำหรับการเดินทางเพื่อการประชุมหรือเจรจาทางการค้าได้ด้วย โดยพบว่า มีปริมาณการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการประชุมแบบเสมือนจริง หรือ Virtual Meeting โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ หรือแม้แต่การจัดประชุมนานาชาติและการจัดนิทรรศการที่เริ่มขยายขยายจากแพลตฟอร์มออนไลน์มาสู่การจัดงานในแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ลดข้อจำกัดด้านการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจกล่าวได้ว่า โควิด -19 จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตลอดกาลสำหรับรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของผู้คนในอนาคต

สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการควบคุมการระบาดและสามารถบริหารจัดการกับวิกฤต COVID-19 ได้ดีที่สุดประเทศหนึ่งของโลก และเมื่อสถานการณ์เริ่มทุเลาลงก็เริ่มมีการพูดถึงเรื่องการผลิตฟื้นเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เมื่อต้นน้ำของกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างการเดินทางถูกระงับไปกิจกรรมอื่นๆ จึงได้รับผลกระทบตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และด้วยในปัจจุบันการท่องเที่ยวถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญของผู้คนทั่วไปที่มีพฤติกรรมต้องการสร้างประสบการณ์ชีวิตและให้รางวัลชีวิตโดยการท่องเที่ยวบางประเทศการท่องเที่ยวถือเป็นภาคอุตสาหกรรมหลักในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ ด้วยเหตุนี้หลายๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งในประเทศไทยและในหลายๆ ประเทศที่สถานการณ์การแพร่ระบาดดีขึ้นจึงเริ่มหันมาพิจารณานโยบายในการเร่งฟื้นฟูธุรกิจท่องเที่ยวเพราะการท่องเที่ยวถือเป็นภาคเศรษฐกิจที่สามารถฟื้นตัวและสร้างผลตอบแทนได้ซึ่งจะเห็นผลเป็นรูปธรรมได้ง่ายที่สุดที่เม็ดเงินจากการท่องเที่ยวรวมถึงอัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการจากสถิติระบุว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวของโลกมีผลโดยตรงต่อ GDP ประมาณ 2.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2562 และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวของสหรัฐอเมริกามีสัดส่วนโดยตรงกับจีดีพีที่ทั่วโลกสูงสุด 580.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ บริษัท ท่องเที่ยวชั้นนำคือ Expedia Group และ Booking Holdings สร้างรายได้จากการขายสูงถึง 99 พันล้านเหรียญสหรัฐและ 92.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐตามลำดับในปี 2562 ซึ่งหนึ่งในมาตรการในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของโลกที่กำลังถูกกล่าวถึงในขณะนี้ (เมษายน – มิถุนายน 2563) คือ Trend การท่องเที่ยวแบบ Travel Bubble หรือระเบียบการท่องเที่ยวหรือการท่องเที่ยวในฟองอากาศ

ระเบียบท่องเที่ยว (Travel Bubble) เป็นคำที่ใช้เรียกการจับคู่ท่องเที่ยวระหว่าง 2 ประเทศที่มีสถานการณ์ และมีความมั่นใจว่ามีความปลอดภัยจากเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทั้งยังต้องมีการพิจารณาจากมาตรการผ่อนคลายการควบคุมโรค มาตรการการเดินทางระหว่างประเทศ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย โดยทั้ง 2 ประเทศจะมีการตกลงกันเพื่อให้สิทธิพิเศษในการเดินทางเข้า-ออกระหว่างกันโดยไม่ต้องมีการกักตัว 14 วัน แต่ยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขมาตรการป้องกัน Covid-19 อยู่ เช่น ต้องตรวจเช็ก่อนเดินทางออกมา และตรวจอีกครั้งเมื่อเดินทางกลับ เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้หลายๆ ประเทศก็เริ่มนำแนวคิด Travel Bubble ไปใช้แล้ว อาทิเช่น จีน-เกาหลีใต้ หรือออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ประเทศในกลุ่มทะเลบอลติก เป็นต้น รวมถึงประเทศญี่ปุ่นที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาจับคู่กับไทย เวียดนาม ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ (Travel Bubble" เทรนด์ใหม่การท่องเที่ยวยุค New Norma สำหรับประเทศไทยนั้นในอนาคตแนวคิดนี้อาจถูกนำมาพิจารณาปรับใช้ได้เช่นกัน ทั้งนี้ ดร. ยุทธศักดิ์ สุภสร ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กล่าวไว้ว่า จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงของต่อการท่องเที่ยว แม้ประเทศไทยจะผ่านเหตุการณ์โรคระบาดและภัยธรรมชาติมานับครั้งไม่ถ้วน แต่ครั้งนี้ถือได้ว่ารุนแรงที่สุด และได้คาดการณ์ว่าการท่องเที่ยวจะกลับมาเร็วที่สุดคือช่วงไตรมาสที่ 4 หรือต้นปีหน้า แต่จะกลับมาในรูปแบบพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความปลอดภัย อีกทั้งในประเทศยังคงมาตรการในการจำกัดการเดินทาง การเคลื่อนย้ายและการรวมตัวของคนจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางวิกฤติ ประเทศไทยก็สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการ

ควบคุมการแพร่ระบาดจนได้รับการยอมรับในระดับโลก ทำให้คนเชื่อมั่นอยากเดินทางมาประเทศไทย จุดขายเรื่องความปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จึงเป็นตัวชูโรงด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยหลังโควิด อีกหนึ่งจุดขายคือ เรื่องความคุ้นเคยทั้งด้านวัฒนธรรมและอาหาร ตลอดจนจุดขายเรื่องความสวยงามของทั้งธรรมชาติที่ได้รับการฟื้นฟู และน้ำใจของคนไทยในการช่วยเหลือเกื้อกูล ก็เป็นอีกจุดขายของการท่องเที่ยว

ผลการศึกษา

การจัดแผนการตลาดทางการท่องเที่ยวที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจและการชักจูงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมาย ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวจะมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นบริการ แต่การวางแผนการตลาดด้วยส่วนประสมทางการตลาดบริการก็มีส่วนสำคัญ ซึ่งบทความวิชาการ เรื่อง การตลาดการท่องเที่ยวในยุควิถีปกติใหม่ ได้นำแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Marketing Mix) หรือ 7Ps ของ Philip Kotler เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจบริการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2546) ประกอบด้วย

1. **ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)** คือ สิ่งที่ผู้ขายต้องมอบให้แก่ลูกค้าและลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น พบว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันนักท่องเที่ยวจะนิยมเที่ยวเป็นกลุ่มย่อยและแสวงหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ และมีกระจายตัวมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องนำเสนอสินค้าและบริการที่มีความพิเศษ เจาะกลุ่มตลาดเฉพาะด้าน แยกตามเชื้อชาติ วัย และความสนใจโดยบริษัทนำเที่ยวจะต้องสามารถจัดโปรแกรมเฉพาะ (customized package) ให้ตอบโจทย์เป้าหมายของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม หรือให้นักท่องเที่ยวออกแบบทริปท่องเที่ยวของตัวเองได้ ซึ่งความปลอดภัยและสุขอนามัยจะเป็นสิ่งพื้นฐานที่นักท่องเที่ยวคาดหวังจากผู้ประกอบการ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความศรัทธา การท่องเที่ยวแบบเดินทางคนเดียว การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสประสบการณ์ในท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอาหาร และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย ทั้งยังการท่องเที่ยวแบบรับผิดชอบต่อสังคม จะได้รับความนิยมสูงขึ้น

2. **ด้านราคา (Price)** หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ของบริการกับราคา (Price) ของบริการนั้น ลูกค้าจะตัดสินใจซื้อหากู้สึกว่าคุณค่าที่ได้รับสูงกว่าราคา ดังนั้น การกำหนดราคาควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการอย่างชัดเจน และง่ายต่อการจำแนกระดับบริการที่ต่างกัน จากสถานการณ์การท่องเที่ยวในวิกฤตการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 ปัจจุบันราคาของสินค้าและบริการจะยืดหยุ่นมากขึ้น คือ สามารถเปลี่ยนไปได้ตามช่วงเวลา เนื่องจากผู้ประกอบการจะเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากร (optimize resource) ให้มากที่สุด ดังนั้น ราคาห้องพักหรือแพ็คเกจท่องเที่ยวจะเปลี่ยนไปได้ทุกนาที ตามหลักของดีมานด์-ซัพพลายและความเป็น peak off-peak โดยนักท่องเที่ยวจะตัดสินใจซื้อสินค้าโดยมองจากความคุ้มค่า คุณค่าและความสะดวก ในช่วงเวลานั้น ๆ มากกว่าราคา

3. **ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)** เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่จำหน่ายและบรรยากาศแวดล้อมในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้า ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่าและคุณประโยชน์ของบริการที่นำเสนอ จากการระบาดของไวรัสโควิด -19 ในปัจจุบันช่องทางการขายและพบปะกันแบบกายภาพ (physical) จะลดลง ไม่ว่าจะป็นร้านค้า ร้านอาหาร รวมไปถึงการใช้ออฟฟิศและห้องประชุม นักท่องเที่ยวจะใช้การค้นหาข้อมูล การซื้อ การแชร์บนโลกออนไลน์ รวมถึงการพบปะพูดคุยกันผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ อาทิเช่น Zoom หรือ Google Hangout ทั้งนี้จะทำให้เกิดการเดินทางน้อยลง

4. **ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)** เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารให้ผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แจ้งข่าวสารหรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บริการ หลังจากพ้นวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 ทุกประเทศจะทุ่มเทกับการหารายได้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว และในขณะเดียวกันก็จะทำให้เกิดการแข่งขันกันสูงมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการจะต้องค้นหาสูตรลับ (secret source) ให้พบและสร้างเอกลักษณ์ (signature) หรือ อัตลักษณ์ให้แตกต่างและมีความชัดเจน การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้น่าสนใจและมีคุณค่า แล้วนำมาสร้างคอนเทนต์บนดิจิทัลมีเดีย และนำเสนอให้มีประสิทธิภาพผ่านทั้งสื่อดิจิทัล (digital media) อาทิเช่น ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วีดิโอ เป็นต้น และสื่อดั้งแบบดั้งเดิม (traditional media) อาทิเช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

5. **ด้านบุคคล (People) หรือพนักงาน (Employee)** ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก การฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก โดยเฉพาะองค์กรที่ได้รับผลกระทบจากการขาดรายได้ ทำให้บริษัทหาทางออกด้วยการลดต้นทุน เช่น ลดจำนวนพนักงาน ลดค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อองค์กรเล็งลง พนักงานที่จะอยู่ได้ก็จะต้องมีการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ (Re – skill) และ เสริมสร้างทักษะใหม่ (Upskill) สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาคือพนักงานทุกคนจะต้องทำงานได้หลายตำแหน่ง (cross skill) และจะต้องมีทักษะที่สูงขึ้น เนื่องจากทักษะง่าย ๆ จะถูกแทนที่โดยปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) คือเทคโนโลยีที่ถูกออกแบบให้ระบบทำงานเหมือนกับการทำงานของสมองมนุษย์และระบบอัตโนมัติ (Automation) ซึ่งทักษะที่จำเป็นคือ ทักษะด้านออกแบบ การเล่าเรื่อง การตลาดดิจิทัล การถ่ายภาพและแต่งภาพ และการให้บริการแบบมีอาชีพ ทั้งนี้งานด้านการใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน การรับ booking การคีย์ข้อมูลจะหายไป

6. **ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation)** เป็นการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพให้กับลูกค้า โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม ทั้งด้านกายภาพ และรูปแบบการให้บริการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า โควิด-19 ทำให้ค้นพบว่า เครื่องมือดิจิทัลจะถูกนำมาใช้เต็มรูปแบบ ทั้งในด้านการตลาดและการบริหารองค์กร ทั้งสำหรับช่องทางการขายองค์กรจะต้องเลือกใช้สื่อออนไลน์และออฟไลน์ร่วมกันให้ได้เหมาะสม และให้ตรงกับพฤติกรรมของลูกค้า เพราะลูกค้าแต่ละกลุ่มความสนใจแต่ละวัย แต่ละเชื้อชาติ จะมีรูปแบบในการใช้สื่อและเครื่องมือที่ไม่เหมือนกัน ตัวอย่างเช่นการใช้ผู้มีอิทธิพลทางความคิด (key opinion leader) ซึ่งมีบทบาทต่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันอย่างมาก เพราะมีทั้งผู้มีชื่อเสียงอยู่แล้ว และมีช่องทางให้ติดตามบนโลกออนไลน์ โดยมีอิทธิพลที่จะโน้มน้าวใจผู้ติดตาม อาทิเช่น ผู้มีอิทธิพลบนโลกออนไลน์ เซเลบริตี้ เน็ตไอดอล เป็นต้น อีกทั้งยังมีการใช้ Micro Influencer เป็นการที่คนธรรมดาทั่วไปทำคอนเทนต์รีวิวสินค้า เหมือนเป็นการบอกต่อแบบเพื่อนบอกเพื่อน จึงทำให้ผู้บริโภคเชื่อถือมากขึ้น

7. **ด้านกระบวนการ (Process)** เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและงานปฏิบัติการด้านการบริการ ที่นำเสนอให้กับผู้ใช้บริการเพื่อส่งมอบการบริการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว โควิด-19 ทำให้ค้นพบว่า อะไรเป็นกระบวนการทำงานที่ไม่จำเป็น สามารถทำได้ที่บ้าน หรือทำได้โดยใช้คนน้อยลง และบางสิ่งก็สามารถทำได้โดยไม่ใช้คน ดังนั้นเมื่อพ้นวิกฤตแล้ว สิ่งแรก ๆ ที่องค์กรทุกองค์กรจะทำคือ การนำแนวคิดแบบลีน (Lean Thinking) ซึ่งจะเน้นการสร้างคุณค่า และขจัดความสูญเปล่า (Wastes) ทั้ง 8 ประการ โดย Jeffrey Liker ได้นำเสนอไว้ในหนังสือวิถีแห่งโตโยต้า (The Toyota Way) ซึ่งการใช้ lean process คือการลดกระบวนการทำงานให้สั้นลง ใช้คนน้อยลง และใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

บทสรุป

จากวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 ถือเป็นโรคระบาดใหญ่ที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่แต่ได้มีการแพร่หลายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วรวมถึงมีผลกระทบต่อประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยพึ่งพาภาคการท่องเที่ยวและการส่งออก คิดเป็น 12% ของ จีดีพี และ 50% ของจีดีพีตามลำดับ โควิด-19 จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อีกทั้งจะส่งผลกระทบต่อในระยะยาว ภายหลังจากคลายมาตรการปิดเมืองภาครัฐก็ได้มีมาตรการยกระดับความปลอดภัยด้านสุขอนามัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ เช่น โครงการ Amazing Thailand Safety and Health Administration ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและการกีฬา กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และออกตราสัญลักษณ์ SHA สำหรับผู้ประกอบการไทย อย่างไรก็ตามจากผลกระทบทางจิตวิทยาที่เกิดขึ้น อาทิเช่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนหลังโควิด-19 จะนำไปสู่พฤติกรรมผู้บริโภคหรือพฤติกรรมการใช้บริการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้น (New Normal) เหล่านี้จะมีผลกระทบอย่างมากกับสภาพเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการตลาด เพราะฉะนั้นการอาศัยส่วนประสมทางการตลาด (Service Marketing Mix หรือ 7Ps) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในยุควิถีปกติใหม่ ดังนั้น จึงควรมีการวางแผนการตลาดทางด้านการท่องเที่ยว อาทิเช่น ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ผู้ประกอบการควรนำเสนอสินค้าและบริการให้สามารถตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย และเน้นในเรื่องความปลอดภัยและสุขอนามัยที่ดี ในด้านราคา (Price) การกำหนดราคาควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการอย่างชัดเจน ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) นักท่องเที่ยวจะใช้การค้นหาข้อมูลการซื้อ การแชร์บนโลกออนไลน์ และพบปะพูดคุยผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ผู้ประกอบการจะต้องหาอัตลักษณ์ให้แตกต่างและมีความชัดเจนและนำเสนอให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านบุคคล (People) พนักงานจะต้องทำงานได้หลายตำแหน่ง และจะต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) เครื่องมือดิจิทัลจะถูกนำมาใช้เต็มรูปแบบ ทั้งในด้านการตลาดและการบริหารองค์กร และในด้านการบวนการ (Process) ผู้ประกอบการจะลดกระบวนการทำงานให้สั้นลง ใช้คนน้อยลงและใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทนเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้ ที่ได้กล่าวมาถือว่าเป็นส่วนประสมทางการตลาดที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริการวิถีใหม่ (New Normal) อีกทั้งยังสามารถใจู่งใจนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้กลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งในอนาคตอันใกล้

ข้อเสนอแนะ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวที่สำคัญหลายมิติ ผู้เขียนมีแนวทางในการจัดการตลาดทางด้านการท่องเที่ยว ซึ่งใช้แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Marketing Mix) หรือ 7Ps ของ Philip Kotler เพื่อสามารถนำไปใช้ในแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดในอนาคต กล่าวคือ ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและแสวงหาแนวทางเพื่อพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสในอนาคต อาทิเช่น

1. ควรเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์ผ่านการใช้นวัตกรรมกระบวนการผลิตที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ผนวกกับการเล่าเรื่องที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ควรเตรียมความพร้อมเรื่องบริการให้มีมาตรฐานและมีความเป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะเรื่องบริการแบบวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในการเดินทางมาท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). แนวทางฟื้นฟู 'การท่องเที่ยว' หลังวิกฤติโควิด-19. เข้าถึงเมื่อ (10 กันยายน 2563). เข้าถึงได้จาก (<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/885171>).
- พัชราภรณ์ สว่างศรี พนักงานวางแผน 6. (2563). สรุปรายงานประจำสัปดาห์ “Weekly Travel Insights”. เข้าถึงเมื่อ (10 สิงหาคม 2563). เข้าถึงได้จาก (https://intelligencecenter.tat.or.th/wp-content/uploads/2020/07/COVID_Skyscanner_7May2020.pdf).
- มุมมองชานคิดกับการท่องเที่ยวในอนาคต.(2563). Creative Thailand. เข้าถึงเมื่อ (15 สิงหาคม 2563). เข้าถึงได้จาก (<https://www.creativethailand.org/article/howto/32512/th#RC-July-20>).
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2546). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สิริพงศ์ จิ่งถาวรณ. (2560). LEAN ลดต้นทุนธุรกิจ งานเสร็จไว กำไรพุ่ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ดีดี.
- Dolnicar. Sara. (2008). Market segmentation in tourism. Access (12 August 2020). Available (<https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1597&context=commpapers>).
- Guntitit Horthong. (2563). 60 ทฤษฎี New Normal ที่จะเกิดขึ้นทั้งหมดแบ่งเป็น 10 ประเภท. เข้าถึงเมื่อ (19 พฤษภาคม 2563). เข้าถึงได้จาก (<https://adaddicth.com/knowledge/60-New-Normal-Covid>).
- Hotel Mans. (2020). New Normal ในอุตสาหกรรมโรงแรมหลัง COVID-19. Access (12 August 2020). Available (<https://techsauce.co/tech-and-biz/new-normal-hotel-after-covid-19>).
- PR News. (2563). นักท่องเที่ยวไทยยังคงอยากเที่ยวในประเทศในปีหน้า 2564. เข้าถึงเมื่อ (18 สิงหาคม 2563). เข้าถึงได้จาก (<https://positioningmag.com/1289249>).
- Published by S. Lock. (2020). Tourism worldwide - Statistics & Facts. Access (31 March 2020). Available (<https://www.statista.com/topics/962/global-tourism>).
- UNWTO. (2020). COUNTRY PROFILE – INBOUND TOURISM. Access (12 August 2020). Available (<https://www.unwto.org/country-profile-inbound-tourism>)